

A ZALA MEGYEI LEVÉLTÁR
2008. ÉVI
MUNKABESZÁMOLÓJA

1. Munkaszervezés, jogi és adminisztratív feltételek

2008-ban a levéltár belső szakmai munkájának szabályozására vonatkozó jogszabályi változás nem történt. Ez évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a 10/2002. (IV. 13.) NKÖM rendeletből fakadó határidős szakmai feladatok végrehajtására. A fondtörzskönyv és a szervnyilvántartás alapadatainak bevitelével folytatódott az eArchivum (egységes elektronikus levéltári nyilvántartási rendszer) adatbázisának feltöltése.

Fenntartónk 2008-ban több ízben módosította intézményünk alapító okiratát (a 2009. január 1-jétől érvényben lévő november 28-án fogadta el a Zala Megyei Közgyűlés). Gazdasági vezetőnk – az önkormányzat pénzügyi ellenőrzését megelőzően – maradéktalanul elvégezte a pénzügyi szabályzatok jogszabályi változásokból következő aktualizálását (kiegészítését, illetve korszerűsítését), és megtörtént az egyéni munkaköri leírások személyi és jogszabályi változások miatt szükségessé vált módosítása, illetve pótlása is.

2. Személyi feltételek

Intézményünkben 2008-ban több, előre nem tervezett személyi változás is történt. Németh László levéltáros március elsejével áthelyezéssel Budapestre, a Magyar Országos Levéltárba távozott, március 31-én pedig Bakosné Dóra Katalin gazdasági ügyintéző hagyta el a levéltárat, korábbi munkahelyére távozva. A felszabaduló álláshelyeket fenntartói engedéllyel, pályázat útján töltöttük be. A gazdasági ügyintézői munkakört 2008. május 5-től Stollné Fitos Andrea, a levéltárosi munkakört pedig július 1-jétől Erős Krisztina tölti be.

Dr. Gyimesi Endre „főlevéltáros” országgyűlési képviselői és polgármesteri megbízatása miatt továbbra is fizetés nélküli szabadságon, Magyarné Kófiás Henriette levéltári kezelő pedig ez évben is ismételtén GYED-en volt. Az álláshelyükön képződő bérmaradvány terhére - megbízás

alapján - napi négy órás munkaidőben kisegítő alkalmazottat foglalkoztattunk a Balatoni úti raktárbázis takarítási problémáinak legalább részleges megoldására. (A levéltári raktárak átfogó és rendszeres takarítására továbbra sem volt elegendő a jelenlegi kisegítő alkalmazotti létszám.)

2008-ban Csomor Erzsébet levéltáros Szombathelyen, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjában, történelem szakon folytatta főiskolai tanulmányait. Új munkatársunk, Erős Krisztina levéltáros ugyanott, magyar és informatikus-könyvtáros szakon vett részt az egyetemi alapképzésben. Paksy Zoltán levéltáros a Pécsi Tudományegyetemen szerzett PhD tudományos fokozatot.

Molnár András, a levéltár igazgatója 2008. május 13-án „Pro Urbe Zalaegerszeg” díjat kapott kiemelkedő történelmi, levéltárosi munkájáért, tudományos kutató, tudományszervező és ismeretterjesztő tevékenységéért, július 24-én pedig a levéltár „Saját utamat jártam” c. Batthyány emlékalbumának szerkesztőjeként vehette át a rangos Fitz József könyvdíjat.

3. Pénzügyi – gazdasági helyzet

Intézményünk bevételei 2008-ban az előző évhez viszonyítva az alábbiak szerint alakultak (adatok ezer Ft-ban)

Megnevezés	2007. évi összeg	2007. évi %	2008. évi összeg	2008. évi %	Változás %
1. Intézményi működési bevétel	4.580	4,1	3.713	3,4	81,1
2. Intézm. felhalmozási bevétel	70	0,2	-	-	-
3. Működési célra átvett pénzeszk.	9.512	8,5	8.247	7,6	86,7
4. Költségvet. tám. működésre	93.332	83,3	95.263	87,2	102,1
5. Pénzmaradvány	3.864	3,4	2.014	1,8	52,1
Bevétel	111.358	100,0	109.237	100	98,1

Intézményünk működési bevétele 18,9 %-kal elmaradt az előző évihez képest. Az elmaradás valamennyi területen, leginkább a bérleti díjaknál mutatkozik. Az APEH által bérelt, majd 2007. 08. 27. hatállyal felmondott 26 m² alapterületű helyiséget a tulajdonjog bizonytalansága miatt ezideig nem tudtuk kiadni.

Érdeklődés hiánya miatt kiadatlan maradt Iványi Ildikó által bérelt 27 m² alapterületű helyiség is.

Ez összességében 1.560 eFt bevételkiesést jelent. A hiányt csak kis mértékben tudtuk csökkenteni, egy eddig használaton kívüli 5,7 m² alapterületű helyiség iroda céljára történő kiadásával.

Intézményfinanszírozásunk 1.931 eFt-tal haladta meg az előző évit. A működési költségvetési támogatási többlet csak a kötelező személyi juttatásokat, járulékokat, a megnövekedett energiaköltségeket, illetve a szakmai programok kiadásait fedezte.

Intézményi működési bevételeink alakulását a következő táblázat szemlélteti (adatok ezer Ft-ban)

Megnevezés	2007. évi összeg	2007. évi %	2008. évi összeg	2008. évi %	Változás %
1. Kiadvány értékesítés	1.006	22,0	792	21,4	78,7
2. Iratmásolás	348	7,6	202	5,5	58,0
3. Energiaköltség-térítés	185	4,0	105	2,8	56,8
4. Bérleti díjak	2.665	58,2	2.322	62,5	87,1
5. Vendégszoba használat	168	3,7	149	4,0	88,7
6. Egyéb bevételek	203	4,4	137	3,7	67,5
7. Kamatbevételek	5	0,1	6	0,1	120,0
Működési bevétel összesen:	4.253	100,0	2.713	100,0	87,3

A működési célra átvett pénzeszközök 1.265 eFt-tal kevesebb, mint 2007. évben volt.

Forrásai és céljai a következők:

Forrás	Jogcím	Összeg (eFt)
Zeg MJV Önkormányzata	MLE Vándorgyűlés	400
NKA	Ifjúsági levéltáros kutatótábor	322
Degré A. Zalai Honismereti Alapítvány	Simonffy Emil Emlékülés	37
Zeg MJV Önkormányzata	Kvartélyház kötet	630
Magyar Művelődési Intézet	Fitz József Könyvdíj	500
Keszthely város Önkormányzata	Zsellérből polgár – kézirat	250
NKA	Zalavári és kapornaki konventek...	500
NKA	Csány László reformkori iratai	600
NKA	Források a Zalai cigányság 18. sz. tört.	900
Degré A. Zalai Honismereti Alapítvány	Zsellérből polgár szerkesztés	50
Millecentenáriumi Közalapítvány	Kvartélyház kötet	350

Zeg MJV Önkormányzata	Zeg. V. monográfiája előmunkálatai	1.538
OKM	Levéltári honlap fejlesztés	450
OKM	Raktári állványzat	870
<u>OKM</u>	<u>Savmentes dobozok</u>	<u>850</u>
Átvett pénzeszközök összesen:		8.247

A reneszánsz év 2008. programok keretében megvalósuló „Mátyás az államszervező uralkodó” c. konferencia megvalósításának költségeihez a Balassi Intézettől nyertünk 510 eFt-ot. A konferencia megrendezésének költsége 470 eFt volt, mellyel határidőre el is számoltunk a támogató felé. Az elszámolást elfogadták, viszont az összeget 2008-ban nem utalták a számlánkra.

Intézményünk kiadásai 2008. évben a következőképpen alakultak (adatok ezer Ft-ban):

Megnevezés	2007. évi	2007. évi	2008. évi	2008. évi	Változás
	összeg	%	összeg	%	
1. Személyi juttatás	66.778	61,1	66.795	62,5	100,0
2. Munkaadót terhelő járulék	21.144	19,4	20.910	19,5	98,9
3. Dologi kiadások	20.777	19,0	19.325	28,0	93,0
4. Felhalmozási kiadások	18	-	-	-	-
5. Felújítási kiadások	500	0,5	-	-	-
6. Tám. Értékű műk. kiadások	-	-	63	-	-
Kiadások összesen	109.217	100,0	107.093	100,0	98,0

Személyi kiadásaink nagyon csekély mértékben, mintegy 17 eFt-tal növekedtek.

A fenntartó csak a kötelező béropolitikai intézkedések, a jubileumi jutalom és a 2 %-os közalkalmazotti teljesítményösztönző kereset-kiegészítés fedezetét biztosította.

A jubileumi jutalomra jogosult dolgozónak megszűnt a közalkalmazotti jogviszonya, így a jubileumi jutalom nem került kifizetésre.

2008. évben nem került kiutalásra a kulturális szakemberek szervezett továbbképzésének normatív hozzájárulása. A továbbképzési tervben szereplő két dolgozónk költségét megtérítettük.

A munkaadói járulékok csökkenésének oka, hogy a bérmaradvány terhére járulégmentes utalványt adtunk a dolgozóknak.

A dologi kiadásaink 1.452 eFt-tal kevesebb, mint 2007. évben volt. A fenntartó év közben csak az energiatöbbletet, a magyar-szlovén ifjúsági levéltáros kutatótábor és az MLE Országos

Vándorgyűlés dologi kiadásait támogatta.

2008. évben az előző évi pénzmaradványból 63 eFt elvonásra került, a kulturális szakemberek továbbképzésének, illetve a létszámleépítés maradványa miatt.

4. Műszaki – technikai feltételek

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város, mint a Széchenyi tér 3-5. sz. épület társtulajdonosa a levéltárat is magában foglaló épület külső tatarozását, vakolatának felújítását és szigetelését tervezte 2008-ban, a belváros rekonstrukciójához szükséges, jelentős összegű EU-támogatást azonban egyelőre nem sikerült elnyerni, így elmaradt a levéltár épületének felújítása is. Az elmaradt felújítás miatt anyagi kárt szenvedett intézményünk, mivel a fenntartónk és Zalaegerszeg város közötti megállapodás értelmében ez évben már nem adhattuk bérbe az egyik, korábban használatunkban lévő helyiséget. (Ebből – amint azt már év elején előre jeleztük – 2008-ban mintegy 1 millió Ft összegű bevételi hiányunk keletkezett.) Év közben – addig is, míg nem kerül sor az épület teljes külső rekonstrukciójára – Zalaegerszeg város az épület galambriasztó rendszerének felújítását kezdeményezte, és fenntartónktól 347 eFt hozzájárulást kért a közös költségekhez. Fenntartónk a levéltár 2008. évi költségvetéséből kigazdálkodhatónak vélte ezen összeget, erre azonban - tekintettel pl. a fent említett, igen jelentős bevételi hiányra - nem voltunk képesek, ezért azt kértük, hogy a megyei önkormányzat a levéltár 2009. évi költségvetésében biztosítson e célra külön fedezetet.

Raktározási gondjaink enyhítésére fenntartónk 2007-ben a levéltár rendelkezésére bocsátotta a Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 41. számú épületben lévő, használaton kívüli nyomdahelyiséget, fenntartásához (a rezsiköltségek fedezéséhez) pedig minimális összeggel megemelte az intézmény költségvetési előirányzatát. A raktározási célra berendezni kívánt helyiség felszerelése érdekében 2007-ben pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Szakmai Kollégiumához, és 600.000 Ft támogatást nyertünk a raktári állványzat beszerzéséhez. A Dexion-Salgó állványokat 2007 őszén megvásároltuk, beszerelésükre és a raktár használatba vételére 2008 tavaszán került sor. E raktár teljes beépítéséhez, valamint a Balatoni úti raktárak állványzatának kiegészítéséhez 2008-ban az Oktatási és Kulturális Minisztérium állományvédelmi pályázatán nyertünk újabb, 876.300 Ft összegű támogatást. Ebből 2008 őszén beszereztük, és a raktárakba már be is építettük az újabb Dexion-Salgó állványokat. Az új raktár és a pályázati támogatások segítségével ez évben 270 polcfolyóméterrel (mintegy 325 iratfolyóméterrel) sikerült növelnünk raktározási kapacitásunkat.

Intézményünk 2008. évi költségvetésének egyeztetésekor 1 millió Ft támogatást kértünk biztosítani a levéltár számítógépes hálózatának fejlesztéséhez, hogy be tudjuk fejezni az eszközpark elavult hardvereinek 2006-ban megkezdett cseréjét (4-5 korszerű személyi számítógép beszerzésével), valamint meg tudjuk vásárolni a működtetésükhöz szükséges jogtisztaszoftvereket. Miután e célra fenntartónk nem biztosított támogatást, Zalaegerszeg város polgármesteri hivatalától kértünk és kaptunk segítséget: a hivatal lesejtezett, ám még jó állapotban lévő, nem túl régi IBM számítógépeiből vehettünk át 5 darabot, sajnos monitor nélkül. (A monitorok hiányát azóta egyik levéltári kutatónk szívességéből, szintén máshol már lesejtezett eszközökkel részben sikerült pótolnunk.)

5. Állományvédelem, iratrestaurálás

Állományvédelmi feladatainkat – fenntartónk ez irányú költségvetési támogatásának hiányában – 2008-ban kizárólag a központi pályázati források támogatásával terveztük. Az Oktatási és Kulturális Minisztérium Közgyűjteményi Főosztálya által meghirdetett, „Veszélyeztetett állapotú levéltári anyag megmentése – 2008” című állományvédelmi pályázatra három támogatási kérelmet adtunk be. Raktári állvány beszerzésére 876.300 Ft vissza nem térítendő támogatást igényeltünk, ebből 870.000 Ft támogatást meg is kaptunk a műszaki–technikai feltételekről szóló beszámolómban már említett Dexion-Salgó állványok megvásárlására. Ugyanezen a pályázaton 853.000 Ft támogatást kértünk, és 850.000 Ft-ot kaptunk savmentes irattároló dobozok beszerzésére. Ebből az összegből 2910 db savmentes dobozt vásároltunk a GRAN PAPIR KFT-től, ami lehetővé teszi újabb levéltári iratanyagok átdobozolását, korszerű tároló-dobozokban történő elhelyezését.

Harmadik állományvédelmi pályázatunkat – 2007. évi, nyertes pályázatunk folytatásaként - Zalaegerszeg Város Régi Levéltára egyes, 18-19. századi, sérült, szakadt, fertőzött vagy penészes jegyzőkönyveinek és iratainak restaurálására nyújtottuk be, ám első ízben fordult elő, hogy e pályázatunkat teljes egészében elutasították, így levéltárunk 2008-ban – bármiféle anyagi forrás hiányában, évtizedek óta először – semmilyen, pusztulással fenyegetett iratanyagot nem tudott restauráltatni!

6. Iratkezelés ellenőrzése, anyaggyarapodás

Tárgyévi szervellenőrzési programunk elkészítésében a levéltárakkal szemben támasztott szakmai követelményeket meghatározó 10/2002. NKÖM rendelet volt az irányadó. A jogszabály e munkákat szabályozó passzusai az illetékességi körbe tartozó szervek esetében öt évenkénti ellenőrzést írnak elő. Ennek megfelelően 2008-ban lényegében a 2003. évben megvizsgált iratképző szervek újbóli ellenőrzését tűztük ki célul.

Területileg alapvetően a nagykanizsai, és az előbbiből kivált, új alakítású zalakarosi statisztikai kistérség városait és falvait, tematikailag azok iskoláit és önkormányzati, valamint államigazgatási szerveit, továbbá a levéltár illetékességi körébe tartozó egyéb intézményeit látogattuk meg és vizsgáltuk meg az iratkezelésüket, valamint az irattáraikat a jogszabályokban előírt módon. E munkálatokban 11 munkatársunk vett részt, akik összesen 51 iratképző szervet ellenőriztek. (A meglátogatott szervek részletes jegyzékét lásd az *1. sz. mellékletben.*)

A 2007-ben megújított szervellenőrzési adatlapunk az iratkezelés ellenőrzése során jól bevált, ezzel együtt egyes esetekben nem kis mértékben, de egyértelműen növekedett az egy iratképző vizsgálatára fordított idő. Ez elsősorban azért történt, mert a korábbi években szerzett empirikus tapasztalatok mellett az említett adatlapot szinkronba hoztuk az e-Archivum nevű egységes elektronikus levéltári nyilvántartó rendszerrel, minek következtében a korábbinál lényegesen több adat felvételére keletkezett kötelezettségünk, illetve nyílt lehetőségünk.

Az illetékességi területen végzett szervellenőrzési munka összegzéseként megállapítható, miszerint az iratkezelést és irattárolást illetően lassú és fokozatos, de összességében pozitív irányú a változás. Ezzel együtt azonban az irattárak minősége még mindig messze van az optimálistól. Az esetek nagyobb részében éppen csak megfelel az alapkövetelményeknek az iratok tárolására szolgáló helyiség, amelynek kiválasztásánál nem kevés esetben a mai napig a maradékelv érvényesül. 2008-ban a Nyugat-dunántúli Közigazgatási Hivatal Zalaegerszegi Kirendeltsége a 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 2007. évi módosításából fakadóan rá rótt, részben párhuzamos iratkezelés ellenőrzési feladatok koordinálása végett kapcsolatba lépett intézményünkkel, éppen a felesleges párhuzamosságok kiküszöbölése céljából. Mivel az általuk végzett ellenőrzések kis esetszámot értek el, ezért az együttműködésnek számottevő gyakorlati tapasztalata még nem alakult ki.

Az Ltv. 2007. évi módosítása 2008. január 1. helyett 2009. január 1-ben határozta meg elektronikus iratkezelés esetén a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő és tanúsítvánnyal rendelkező iratkezelési szoftverek kötelező alkalmazásának kezdő időpontját. Az állam- és önkormányzati igazgatásban már döntőrészt korábban is elektronikusan iktattak, de

a tanúsítvánnyal rendelkezők aránya még közel sem volt száz százalék az ősszel záródott ellenőrzési programunk általános tapasztalata szerint. Az intézményeknél, különösen a kisebb iskoláknál, a nagyságrendekkel kisebb iktatandó iratmennyiség miatt ritka esetnek számít az iktatóprogram használata, leginkább annak költségessége miatt. A jövőben sem valószínű, hogy egy évi 150-200 iktatott iratot produkáló iskola elektronikusan fog iktatni.

Az iratkezelés ellenőrzése során felvett adatok nyilvántartását és feldolgozását segítő központilag készített programmal, az e-Archívummal kapcsolatban felmerültek bizonyos problémák a program elégtelen működése miatt, mely anomáliákat kivétel nélkül jeleztük a fejlesztőnek.

A 12/2006. (XII. 18.) ÖTM rendelet következtében - a helyi önkormányzatok új, egységes irattári tervének bevezetésével kapcsolatban - keletkezett iratkezelési szabályzat jóváhagyási dömping 2007-ben lefutott, így 2008-ban mindössze 15 – nagyjából intőzményeket érintő – iratkezelési szabályzatot kellett jóváhagyásra az illetékes közigazgatási hivatalhoz felterjeszteni. A szervellenőrzési munka felelősségteljes háttérterülete az iratképző szervek által levéltárunkhoz felterjesztett selejtezési jegyzőkönyvek ellenőrzése és jóváhagyása, melynek keretében 2008-ban 55 selejtezési jegyzőkönyvet hagyunk jóvá. Ezek a jegyzőkönyvek felerész az önkormányzati hivataloktól, negyedrészt pedig a területi államigazgatási szervektől érkeztek a levéltárunkba. Az egyre hatékonyabb szervellenőrzési munkánk révén egyre több iratképző szervezet tudunk rászorítani – saját érdekükben is – a selejtezésre, illetve akik iratot adnak át, azt csak selejtezés után tehetik, mivel a vonatkozó jogszabályok a levéltárak részére csak a nem selejtezhető köziratok és a maradandó értékű magániratok átvételét teszik lehetővé.

Raktári kapacitásunk az év folyamán kis mértékben növekedett, ugyanis a 2007. évi, Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Szakmai Kollégiuma által kiírt állományvédelmi pályázaton elnyert összegből az azon év decemberében leszállított állványzatot 2008 elején építettük be. 2008-ban ugyancsak sikeresen pályáztunk a Nemzeti Kulturális Alap, valamint az Oktatási és Kulturális Minisztérium közös állományvédelmi pályázatán, és az elnyert összegből megvásárolt és leszállított állványzatot 2008 decemberében be is építettük. Ezek következtében összesen a két pályázatból 270 polcfolyóméterrel bővült a raktári kapacitásunk, amely a 2007-ben használatba kapott Kossuth Lajos utca 41. sz. alatti helyiségben, illetve a Balatoni úti raktárbázisunk kisebbik épületének eddig bepoliczatlan falai mentén realizálódott. Mint azonban azt alább, az éves gyarapodásnál látni lehet, ez a bővítés mindössze egy-két évi – erősen redukált – gyarapodásunkat fedezi, illetve fedezte, hiszen ezen új állványok felét már meg is töltöttük iratokkal.

2008-ban 174,32 ifm új anyag került a levéltárba. (Ennek részleteit lásd a [2. sz. mellékletben](#).) Az iratok döntő többségét nagyjából egyenlő arányban intézmények, önkormányzati hivatalok és

területi államigazgatási szervek szállították be. Iratátvételi „stratégiánk” nem változott 2008-ban sem, amennyiben egyedül az önkormányzati hivatalok tanácskorszakbeli iratainak átadást ösztönözzük, a fond lezártságára való tekintettel, annak végleges feldolgozása érdekében. Minden más esetben, de különösen az államigazgatási szerveknél igyekszünk késleltetni az iratátadást. Az említett fő iratképzők iratátadási hajlandósága éppen fordított, az önkormányzatok kevésbé mutatnak hajlandóságot irataik átadására, míg az állami szervek, különösen a bíróságok oldaláról óriási nyomás nehezedik levéltárunkra.

Tárgyévben 98,94 ifm levéltári anyag átselejtezésével 53,47 ifm-rel csökkentettük az állományunkat. (Lásd *3. sz. melléklet*) A selejtanyag döntő része - a megelőző évekhez hasonlóan - a Magyar Államkincstár Zala Megyei Területi Igazgatósága iratai közül került ki. Más levéltár részére illetékességből történő iratátadás végett is csökkent az őrzött anyagunk 0,9 ifm-rel, az összes csökkenés így 54,37 ifm volt. A gyarapodás és fogyatéék különbözete 119,95 ifm, ami tehát a tényleges gyarapodásunk, ennek megfelelően 2008. december 31-én a Zala Megyei Levéltár által őrzött iratok mennyisége 10.725,63 ifm-t ért el.

7. *Ügyfélszolgálat*

Levéltárunkat 2008-ban összesen 838 ügyfél kereste fel személyesen, írásban, vagy elektronikus formában. Az ügyfelek részére 323 esetben 2481 oldalnyi hitelesített másolatot adtunk ki, amely meghaladja a 2007-es értéket. Megállapítható, hogy az őrzött anyag mennyiségének folyamatos bővülésével és más, különböző társadalmi, demográfiai folyamatok (pl. nyugdíjazások növekedése) révén a levéltári munka ezen szegmense egyre több idő- és energiaráfordítást igényel. A levéltárhoz befutó kérelmek típusai alapvetően nem tértek el a megelőző években tapasztaltakhoz képest. Ennek megfelelően a korábbiakhoz hasonlóan a munkaviszony igazolások és a különféle jogbiztosító (bírósági, földhivatali) és az építési engedélyekkel kapcsolatos iratok kiadása dominált 2008-ban is.

Az ügyfelek kiszolgálását alapvetően az e feladatkörrel megbízott négy munkatársunk – három gyakorlott levéltári kezelő, illetve egy segédlevéltáros – végezték el, de mellettük még hat másik kollégának akadt több-kevesebb ügyfele, illetve segítettek be többen a bonyolultabb ügyek megoldásába. Az ügyfelek részéről a kiszolgálással kapcsolatban panasz nem merült fel.

8. Kutatószolgálat

2008-ban a Zala Megyei Levéltár által kiadott és érvényesített látogatói jegyek száma 247 volt, tehát összesen ennyi kutató vette igénybe ez irányú szolgáltatásunkat. Közülük első ízben kapott látogatói jegyet (először kutatott levéltárunkban) 137, míg a korábbi években kiadott látogatói jegyeket 110 alkalommal érvényesítettük. Kutatóink közül heten érkeztek külföldről.

Kutatóink 573 kérelmet nyújtottak be és 1233 esetben végeztek nálunk kutatást. A hét külföldi kutató 36 esetben kereste fel intézményünket. A kutatást végzők számára 1018 db másolatot adtunk ki, amely viszont folyamatos csökkenést mutat. Ennek az az oka, hogy a digitális mikrofilmolvasó segítségével közvetlenül tudnak a kutatók mikrofilmről – átalánydíj fizetése ellenében – elektronikus adathordozóra (CD, DVD, pendrive, stb.) tetszés szerinti számban másolatot készíteni, illetve digitális fényképezőgéppel is egyre többen érkeznek a levéltárba, akik – szintén átalánydíj ellenében – készíthetnek digitális fényképeket. 2008-ban 49 (hazai: 35, külföldi: 14) esetben váltottak a kutatók napijegyet az előbbi szolgáltatások igénybevétele céljából. A kutatók kiszolgálását nagyobb részt a háromfős (két levéltári kezelő és egy levéltáros) kutatószolgálati csoport végezte. Ez mellett a fondreferenciának megfelelően valamennyi szakalkalmazott (kezelő és levéltáros) kisebb-nagyobb mértékben részt vett a kutatók kiszolgálásában. A kiadott levéltári anyaggal és a kiszolgálással kapcsolatban panasz nem merült fel.

9. Rendezés, selejtezés, segédletkészítés

A korábbi évek hagyományait követve, levéltárunk szűkebben értelmezett szakmai munkájában az iratfeldolgozás, vagyis a rendezés, selejtezés és segédletkészítés kapott elsőbbséget, amely minden más szakmai feladatnak (pl. ügyfélszolgálat, kutatószolgálat), valamint közművelődési és tudományos munkának az alapját képezi. Az iratfeldolgozáson belül is a különböző szintű rendezési munkálatok jutottak a ráfordított munkaidőt tekintve főszerephez, melyek lezárultával a hozzájuk logikusan kapcsolódó segédleteket, elsősorban (áttekintő) raktári jegyzékeket is elkészítettük, illetve elkészítésüket beindítottuk. (Ezek részletes kimutatását lásd a [4. sz. mellékletben](#).)

A rendezés alá vont anyagok kiválasztásának szempontjai 2008-ban is hasonlóak voltak a korábbiakhoz, vagyis az ügyfelezési és kutatószolgálati munkában gyakran használt, valamint a tudományos munkánk során feldolgozandó források rendezésének elsődlegessége mellett a

szintre hozás volt a vezérlő elv. Ennek megfelelően 2008-ban is tovább folytattuk a levéltári anyag döntő hányadát kitevő XX. századi iratanyag, azon belül is a tanácsok, egészen pontosan a megyei, járási és városi tanácsok iratainak szisztematikus középszintű rendezését. A 23 fondfőcsoport közül a tanácsai a legnagyobb, az általunk őrzött levéltári anyag egyötöde, több mint 2000 ifm tartozik ebbe a kategóriába. Fontossága mellett talán csak a rendezetlensége volt nagyobb ennek az anyagrésznek. 2008-ban a fondfőcsoport több részegységének középszintű rendezése befejeződött, de még így is akad bőven tennivaló. A középszintű rendezés ezen kívül intézményi, azon belül is iskolai anyagot, illetve kisebb mértékben vállalati iratanyagot érintett. Az összes középszintű rendezésünk 195,64 ifm volt.

Az újonnan birtokba vett Kossuth utcai raktárba főként vállalati anyagot helyeztünk el, aminek a rendezettsége még az alapszintet sem érte el. Éppen ezért, hogy ne rendetlenül, dobozolatlanul, fondszinten sem szétválasztva kerüljön új helyére ez az iratanyag, megtörtént ennek az alapszintű rendezése és dobozba helyezése. Ezen kívül még néhány feudális fondban kellett alapszintű rendezést végezni, amely így összesen 174,77 ifm-t érintett. Darabszinten, a munka jellegénél fogva az előbbi munkatípusokhoz viszonyítva jóval kevesebb iratot rendeztünk, ami 9,12 ifm-t ért el. A korábban már rendezett, de valamilyen ok miatt idővel keveredett iratállományokat, vagy a szakmai követelmények által meghaladott rendezéseket rendszeresen felülvizsgáljuk, és ha szükséges, akkor áttekintő, helyreállító rendezéseket végzünk bennük. 2008-ban 33,29 ifm-t érintett az áttekintő rendezés, 4 ifm anyagot reponáltunk és 32,63 ifm levéltári iratot külön is savmentes dobozba helyeztünk. Állományvédelmi célkitűzéseink között a preventív védelem egyik fontos eleme a régi savas tárolódobozok lecserélése. Ma már szinte minden rendezési folyamat nélkülözhetetlen „technológiai” eleme a dobozok cseréje, de emellett – ha a kizárólag pályázati úton beszerzett dobozmennyiségből kitelik – rendezéstől függetlenül is végzünk átadozást. A már többször említett raktári kapacitás bővülés 2008-ban jelentősnek mondható raktárrendezéssel járt együtt, mivel az új raktárhelyiségbe nem újonnan beérkezett, hanem régebb óta őrizetünkben lévő iratanyagot szállítottunk át. Ezen kívül a célszerűbb elhelyezés, valamint a helynyerés okán több raktárunkban is átalakítottuk a raktári rendet, melynek során összességében 465,16 ifm levéltári anyagot mozgattunk meg.

Az iratfeldolgozás nélkülözhetetlen eleme a selejtezés. A szakmai érdekeken túl az alapvetően nem enyhülő helyhiány motiválta a selejtezések végrehajtását. Szakszerűen selejtezni kizárólag már rendezett anyagban lehet, így a rendezési munkák tervezése szorosan összefügg a selejtezések tervezésével és végrehajtásával. A tanácsai és vállalati iratok rendezési tervbe vételének ez is egyik oka, hogy ezeket az anyagokat alkalmassá tegyük az átselejtezhetőségre. A cél elsősorban olyan anyagrészek átselejtezése, ahol a selejtezésre fordított nem kis időt és energiát igénylő munka

hozadéka nagy, magyarán legalább 25-50 %-kal, vagy annál is nagyobb arányban csökken az iratok mennyisége. 2008-ban darabszinten 71,04 ifm levéltári anyagot selejteztünk át, amiből 43,32 ifm selejtet távolítottunk el. A darabszintű selejtezés döntő része egyetlen, hatalmas kiterjedésű fondból, a Magyar Államkincstár Zala Megyei Területi Igazgatósága irataiból történt. A középszintű selejtezés megyei tanácsi és vállalati iratanyagot érintett, itt 27,9 ifm átselejtezése után 10,15 ifm-rel csökkent a fondok állománya.

Az iratfeldolgozási munkához mellékelt táblázatra tekintve talán nem túlzás azt állítani, hogy szűkebb szakmai szempontból a 2008. év a rendezések mellett, legalább annyira a segédletkészítések éve volt levéltárunkban. A segédlettel ellátott iratok mennyisége tekintetében sem fordult elő gyakorta, de a darabszámot nézve biztosan nem volt még példa arra, hogy egy év alatt ennyi jegyzék született volna. Természetesen valamennyi segédletünk elektronikus úton készült, megfelelően annak az elvárásnak, hogy az e-Archivumba becsatolva, a honlapunkon keresztül a világhálón, a nagyközönség számára is elérhető legyen. Az alapsegédletnek tekinthető raktári jegyzékek 151,28 ifm-hez, zömében frissen rendezett tanácsi iratokhoz készültek. Szinte kivétel nélkül e fondfőcsoportba tartozóan, 129,97 ifm-hez készültek a magasabb szintű, a kutatóknak több információt adó áttekinthető raktári jegyzékek. A klasszikus segédletek további válfajait, úgy mint lajstromot és mutatót 0,84, illetve 2,93 ifm, nagyobb részt feudális korban keletkezett iratanyaghoz készítettünk.

A segédletkészítésben a számítógép kínálta előnyöket leginkább a relációs adatbázis-kezelő programok használatával lehet igazán hatékonyan kiaknázni. 2008-ban is folytatódott az U és T jelű térképek adatbázisba rendezése. „Zala megye nemesi kataszterei 1790., 1829., 1845.” címmel új elemmel gyarapodott az Interneten elérhető adatbázisaink sora. A keresési lehetőségeket a szokásos felület mellett digitalizált képpoldalak és térkép teszi komplexé, amellyel önálló tudományos munka rangjára emelkedett ez a kezdeményezés. 2008-ban befejeződött a központilag kiadott, kötelezően vezetendő nyilvántartóprogramban, (e-Archivum) a törzskönyvi rész lényegében teljes, a szervnyilvántartási programrésznek pedig az alapadatokkal való feltöltése. Végezetül az egyéb segédletek között kell említenünk az általunk őrzött állami anyakönyvi másodpéldányokba tett 7033 db utólagos bejegyzést.

10. Tudományos munka

2008-ban a Zala Megyei Levéltár is csatlakozott a „Reneszánsz Emlékév” programjaihoz. Szeptember 24-én a Balassi Intézet támogatásával, „Mátyás, az államszervező uralkodó” címmel

rendeztük meg a Bilkei Irén által szervezett levéltári napi emlékkonferenciánkat. Itt részben a Hunyadi-kor országos szakértői, részben pedig zalai történészek (összesen hét kutató, köztük három levéltáros) tartottak előadásokat Mátyásról és a korabeli Zala megyéről.

2008. április 22-én – születésének 80. évfordulóján – a levéltár egykori, 2007 decemberében elhunyt igazgatójára, dr. Simonffy Emilre emlékeztünk. Alakját, valamint pedagógusi, levéltárosi és történeti tevékenységét pályatársai, kollégái és tanítványai, valamint egy kis alkalmi kiállítás idézték fel. (Az itt elhangzott előadásokat 2009-ben a „Zalai Gyűjtemény” c. kiadványsorozatunk dr. Simonffy Emil emlékének szentelendő tanulmánykötetében tervezzük megjelentetni.)

Intézményünk saját, „Zalai Gyűjtemény” c. kiadványsorozatában két könyv megjelentetését terveztük 2008-ban a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. Közülük Bilkei Irén „A zalavári és a kapornaki konventek hiteleshelyi levéltárainak oklevélregesztái 1545-1548” című forráskiadványa már elkészült, és megjelenés előtt áll (várhatóan 2009 februárjában készül el) Kardos Ferenc „Nagy veszélyben látszik életünk forogni.” Források a Zala megyei cigányság 18. századi történetéhez” című forrásgyűjteménye is.

Levéltárunk 2008-ban önálló kötetben, a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadóval közösen adta ki a 2007. szeptember 12-én „Pártvezér, miniszterelnök, vértanú” címmel, Batthyány Lajos miniszterelnök születésének 200. évfordulója tiszteletére megrendezett tudományos emlékülésünk előadásainak kibővített és jegyzetekkel kiegészített szövegét. A „Források a Muravidék történetéhez” című kétnyelvű, magyar-szlovén történelmi szöveggyűjtemény első két, 871-től 1921-ig terjedő kötetét a Vas Megyei Levéltárral közösen, míg Benda Gyula „Zsellérből polgár – társadalmi változás egy dunántúli kisvárosban. Keszthely társadalma, 1740-1849.” c. monográfiáját a budapesti L'Harmattan kiadóval közösen tettük közzé ez évben.

2008-ban a levéltár öt tudományos munkatársa – a fenti, önálló kötetek mellett - további 16 tudományos publikációt (hosszabb-rövidebb tanulmányt vagy forrásközleményt) jelentetett meg tanulmánykötetekben vagy folyóiratokban, és négy levéltáros további 11 elkészült kéziratot adott le közlésre valamely kiadónak vagy szerkesztőségnek. (Lásd 5-6. sz. melléklet.) Nyolc munkatársunk összesen 33 tudományos vagy ismeretterjesztő előadást tartott 25 országos, regionális vagy helyi rendezvényen (konferencián, emlékülésen, megemlékezésen). (Lásd 7. sz. melléklet.)

2008-ban az NKA támogatásával készítettük el, és levéltárunk honlapján, a „Zala megye nemesi katasztere, 1790., 1829., 1845.” című összevont adatbázisba építve, elektronikus forráskiadványként tettük közzé Zala megye utolsó, 1845. évi többgenerációs nemesi összeírásának számítógépes szöveges adatbázisát.

Az „Előmunkálatok Zalaegerszeg város monográfiájához” című kiadványsorozat ez évre tervezett négy kézírata közül kettőn a levéltár munkatársai dolgoztak. Kapiller Imre a „Házak és

háztulajdonosok Zalaegerszegen 1800-1850” című forráskiadvány, Paksy Zoltán pedig a „Zalaegerszeg a két világháború között (1918-1940)” című társadalom- és politikatörténeti kismonográfia kéziratának elkészítését kezdte meg, illetve végezte el részben. Ezek mellett hat tudományos munkatársunk működött közre a levéltárat is magában foglaló zalaegerszegi középület, az úgynevezett „Kvartélyház” történetének megírásához szükséges anyaggyűjtésben. Két munkatársunk Zalaegerszeg mezőváros archontológiájához gyűjtött adatokat, három levéltárosunk pedig további anyaggyűjtést végzett Nagykanizsa város monográfiájának III., 1850 és 1945 közötti kötetéhez.

Mindezen közös feladatok ellátása mellett tudományos munkatársaink 2008-ban az alábbi jelentősebb témákban végeztek további egyéni kutatásokat. Foki Ibolya tovább dolgozott a zalai városok 1850 és 1860 közötti közigazgatásáról és tisztviselőiről szóló PhD disszertációján, míg Káli Csaba Zalaegerszeg város 1945 és 1956 közötti építészetét kutatta. Kapiller Imre nem pusztán szerkesztői, de szinte Kardos Ferencsel egyenértékű szerzői munkát is végzett a zalai cigányság 18. századi történetére vonatkozó iratok sajtó alá rendezése során, Molnár András pedig megkezdte Csány László reformkori iratainak (1815 és 1848 közötti saját leveleinek, beszédeinek és írásainak, valamint a hozzá írott leveleknek) sajtó alá rendezését. Paksy Zoltán elkészítette és a Pécsi Tudományegyetemen megvédte „A magyarországi nemzetiszocialista mozgalmak megalakulása, tevékenysége és társadalmi bázisa a Dunántúlon 1932 és 1939 között” című PhD értekezését.

11. Ismeretterjesztés, közművelődés

2008. június 23. és 28. között a Zala Megyei Levéltár volt a magyarországi házigazdája a Maribori Területi Levéltárral és a Vas Megyei Levéltárral közösen rendezett 18. nemzetközi ifjúsági levéltári kutatótábornak. A munkatársunk, Paksy Zoltán által szervezett és vezetett tábor a kutatás hazai helyszínén, Pákán zárult az összegyűjtött dokumentumok kiállításával.

A Zalaegerszegen 2008. június 30. és július 4. között rendezett XXXVI. Országos Honismereti Akadémia szervezésében és lebonyolításában együttműködtünk a Honismereti Szövetség helyi szervezetével (a „Mátyás király és a reneszánsz kora” c. konferencia előadásait munkatársunk, Bilkei Irén szervezte), és három levéltárosunk közreműködött a „Honismeret” című folyóirat 2008. évi 3., ez alkalomra megjelenő zalai számának elkészítésében is.

A „Reneszánsz emlékévé” keretében Bilkei Irén öt zalai településen összesen 15 ismeretterjesztő előadást tartott Mátyás királyról, valamint állandó közreműködője volt a Zalai Hírlap évfordulós cikksorozatának. *(Lásd a 7. és 8. sz. mellékletet!)*

Intézményünk 2008-ban két alkalommal levéltári bemutató órákon fogadta az általános és középiskolai diákcsoportokat, Káli Csaba igazgatóhelyettes pedig részt vett a történelemtanárok szakmai továbbképzésében, valamint a „Szép Zalában születtem” c. honismereti vetélkedő zsűrizésében is.

12. Belföldi szakmai kapcsolatok

Ez évben a Zala Megyei Levéltár volt a házigazdája és Káli Csaba igazgatóhelyettes a fő szervezője a Magyar Levéltárosok Egyesülete 2008. augusztus 25. és 28. között Zalaegerszegen megrendezett vándorgyűlésének. Az egyesületi tagok legnagyobb éves szakmai találkozásán több mint háromszáz belföldi és tucatnál is több külföldi vendég vett részt. A szerbiai és cseh társszervezetek elnökei és ezen országok levéltárosai mellett Szlovákiából, Szlovéniából és Ukrajnából érkeztek vendégek. Augusztus 26-án, a vándorgyűlés első napjának délelőttjén a rendezvényt támogató helyi önkormányzatok nevében Manninger Jenő, a Zala Megyei Közgyűlés elnöke és dr. Gyimesi Endre, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város polgármestere köszöntötték a plenáris ülés résztvevőit. Ezután került sor hagyományosan a Levéltárért Díj átadására. A délután folyamán dr. Szögi László elnök beszámolója és lemondása után került sor a tisztújításra, melynek végeredményeként Tyekvicska Árpád lett az új elnök és dr. Szögi László, valamint dr. Tilcsik György lettek az új alelnökök, és a választmány tagjává választották Káli Csabát. Másnap délelőtt szekcióülésekkel folytatódott a szakmai program. Az állományvédelmi, forrásközlő, felsőoktatási és gazdasági szekciókban az aktuális kérdések megvitatása mellett a legújabb szakmai eredményekről is beszámoltak a kollégák. Délután Keszthelyre kirándultak az egyesületi tagok, ahol a Festetics kastélyt tekintették meg. A konferencia zárónapján, augusztus 28-án délelőtt két szekcióban (felsőoktatási és informatikai) folytatódott a szakmai program. A rendezvény zárásaként az egyesület új elnöke ismertette röviden a jövőre vonatkozó terveit, elképzeléseit. A jól szervezett és előkészített, szakmánk által közmegelegedést kiváltó vándorgyűlés lebonyolításában levéltárunk valamennyi munkatársa részt vett.

Káli Csaba előadást tartott még az MLE 2008. május 6-ai budapesti szakmai napján, és hét alkalommal – részben Bilkei Irénnel közösen – részt vett az MLE budapesti választmányi ülésein is. Az MLE Nyugat-Dunántúli Szekciójának október 9-ei szombathelyi tisztújításán szinte

valamennyi MLE tagunk jelen volt. Az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának Gyulán, 2008. október 12-15-én tartott közgyűlésén Káli Csaba képviselte a levéltárunkat.

Ez évben is több munkatársunk vett részt a nyugat-dunántúli, illetve szomszédos megyék levéltári rendezvényein, így 2008. április 24-én Szombathelyen a Vas megyei, és október 7-én Kaposváron a Somogy megyei levéltári napokon, továbbá a Veszprém Megyei Levéltár május 14-ei, és a Győri Városi Levéltár április 29-ei (Mediawave) konferenciáján.

A Vas Megyei Levéltárral közösen megjelentetett „Források a Muravidék történetéhez” c. szöveggyűjteményünk első két kötetének bemutatóját a vasi levéltárral közösen tartottuk 2008. november 19-én Szombathelyen, és december 15-én a szlovéniai Lendván, a Bánffy Központban.

Valamennyi levéltárosunk előadást tartott a Deák Ferenc Megyei Könyvtár által Zalaegerszegen, 2008. november 5-6-án rendezett Zalai Közgyűjteményi Szakmai Napokon, egyik munkatársunk pedig előadója volt a Hajnal István Kör augusztus 27-ei, túrkevei társadalomtörténeti konferenciájának is.

13. Nemzetközi kapcsolatok

2008-ban a Muravidéki Magyar Nemzeti Közösség, valamint Vas Megyei Önkormányzat és a Zala Megyei Önkormányzat között kötött nemzetközi megállapodás alapján befejeztük azt a többéves kutatási programot, amelynek keretében a Muraszombati Területi Múzeummal, a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézettel és a Vas Megyei Levéltárral közösen elkészítettük a „Források a Muravidék történetéhez” című kétnyelvű történelmi szöveggyűjteményt. Ez évben a vasi levéltárral közösen, fenntartóink, valamint a Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Kollégiumának 2007-ben elnyert támogatásával kiadtuk a forrásgyűjtemény 871-től 1921-ig terjedő, összesen 784 oldal terjedelmű első és második kötetét.

2008. június 23. és 28. között nemzetközi együttműködés keretében, a Maribori Területi Levéltárral, valamint a Vas Megyei Levéltárral közösen került megrendezésre a 18. szlovén-magyar ifjúsági levéltári kutatótábor, amelynek ez évben magyar oldalon Zala megye volt a házigazdája, a Pákán megvalósított tábor szervezését és irányítását pedig a Zala Megyei Levéltár végezte.

Levéltárunk munkatársa, Foki Ibolya - a Maribori Területi Levéltár igazgatójának felkérésére - angol nyelvű előadást tartott a magyar levéltárakról a szlovéniai Radenciben 2008. április 2-4-én „Technical and Field Related Problems of Traditional and Electronic Archiving” címmel rendezett nemzetközi levéltár-tudományi konferencián.

2008 októberében a Vas és a Zala Megyei Önkormányzat közös pályázatot nyújtott be a „Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013” első pályázati felhívására, amelyhez a Vas Megyei Levéltárral és a Maribori Területi Levéltárral közösen csatlakoztunk. Együttműködési tervünk értelmében 2009 és 2012 között továbbfejleszténk, kibővítenék a nemzetközi ifjúsági levéltári kutatótábort, és megkezdenék a Muravidék történetére vonatkozó Vas és Zala megyei, valamint a magyarországi eredetű, Mariborban őrzött iratanyag digitalizálását.

2007-ben kapcsolatba léptünk a horvátországi Muraköz Megye Branimir Bunjac történész vezette Történelmi Társulatával. A Társulat munkatársai 2008-ban megkezdtek intézményünk iratanyagának tervszerű kutatását, levéltárunk munkatársai pedig június 6-án a Társulat segítségével – helyi vezetéssel - szakmai kirándulást tettek Horvátország fővárosába, Zágrábba.

14. Informatika

A levéltár számítógépes hálózatának fejlesztése, illetve karbantartása érdekében 2008-ban 5 db újabb, Zalaegerszeg város polgármesteri hivatalától kapott – ott már leselejtezett, ám még jól használható - IBM számítógépet, valamint a hozzájuk egyik kutatónk szívességéből kapott - ugyancsak használt, de még viszonylag új - monitorokat állítottunk rendszerbe, lecserélve velük a régi, erősen elhasznált berendezéseket. Ez évben optikai kábellel sikerült csatlakoznunk a ZALASZÁM által szolgáltatott Internet-kapcsolathoz, kiküszöbölve ezzel az eddigi mikrohullámú Internet-kapcsolatunk esetleges kimaradásait, frekvenciazavarait.

2006. évtől kezdve kötelezően elektronikusan kell vezetnünk valamennyi lényeges belső és külső nyilvántartásunkat, így pl. a levéltári anyag alapnyilvántartásául szolgáló fondtörzskönyvet, vagy az illetékességi körünkbe tartozó iratképző szervek teljes körű, lehetőség szerint naprakész nyilvántartását. Ehhez az országosan egységes elektronikus levéltári nyilvántartási rendszerhez (eArchivum) 2008-ban is folyamatosan integráltuk mind a korábban készített, mind pedig az ez évben létrehozott saját számítógépes segédleteinket és adatbázisainkat, és a levéltár honlapján tettük elérhetővé az eArchivum nyilvántartó rendszer feltöltött adatait.

Az elmúlt években megújult internetes honlapunkat (www.zml.hu) folyamatosan frissítettük, illetve kibővítettük az újonnan készült elektronikus segédletekkel, valamint szöveges és képi adatbázisokkal. 2008 januárjának végétől látogatható honlapunkon a 2006-ban rendezett „Diktatúra, forradalom, megtorlás” című 1956-os emlékkiállításunk teljes anyagának digitalizált változata, és decemberben ugyancsak az Interneten, a levéltár honlapján tettük közzé a „Zala

megye nemesi kataszterei, 1790., 1829., 1845.” című egyesített (képi és szöveges) adatbázisunkban az 1845. évi nemesi összeírás teljes szövegét feldolgozó, az NKA támogatásával ez évben elkészített számítógépes adatbázist is. (Az 1845. évi nemesi kataszter eredeti oldalait a levéltári vándorgyűlés digitalizálási bemutatóján sikerült beszkenneálni, majd e képeket is feldolgoztuk és beillesztettük az adatbázisba.)

Digitalizálási munkánkban – mivel egyelőre még nem állnak rendelkezésünkre sem az ehhez szükséges hagyományos segédletek vagy mutatók, sem az anyagiak – 2008-ban nem tudunk kapcsolódni a nagyobb volumenű, országos programokhoz, ezért saját erőből csupán kisebb feladatokat tűzhattünk ki célul. 2008-ban megkezdtük Zala megye 1848 előtti nemesi összeírásainak digitalizálását (az 1790. és 1829. évi nemesi kataszter mikrofilmről beszkennealt oldalaihoz az egykorú családnév és településnév mutatóból készítettünk az azonosítást és keresést lehetővé tevő adatbázist), valamint hozzákezdünk korábbi (nyomtatott változatban már elfogyott, ám még mindig keresett) kiadványaink digitalizálásához is. Ez utóbbiak közül elkészült, és honlapunkon már elérhető a „Frontnaplók a Don-kanyarból” című könyvünk digitális változata.

Intézményünkben 2008-ban csupán minimális kiadvány-szerkesztési munkát végeztünk. A „Zalai Gyűjtemény” című saját kiadványsorozatunkban Bilkei Irén „A zalavári és a kapornaki konventek hiteleshelyi levéltárainak oklevélregesztái 1545-1548” című forráskiadványának nyomdai előkészítése (tördelése) történt meg.

15. Egyéb munkák

Levéltári szakkönyvtárunk 2008-ban 245 művel és 261 kötetel gyarapodott. Teljes könyvállományunk 2008. december 31-én 18.079 mű (a korábbi selejtezéseket levonva összesen 15.244 mű) volt. Állományunk gyarapodása ez évben is döntő részben kiadványcserével és ajándékozással történt (119, illetve 91 kötet), vétel útján mindössze 51 kötet tudtunk beszerezni (137.265 Ft értékben). Könyvtárunkat ez évben kizárólag a levéltári anyagot kutatók, valamint saját munkatársaink használták.

2008-ban is tovább folytattuk a „Szirén” integrált könyvtári nyilvántartási rendszer központi adatbázisának feltöltését (saját állományunk leírásával), és november 19-én levéltárunkban tartották a rendszer újabb zalaegerszegi szakmai bemutatóját.

Ez évben egy munkatársunk vállalt szerepet a felsőoktatásban: Paksy Zoltán első félévben gazdaság-földrajzot tanított a BGF PSZF Karának Zalaegerszegi Intézetében, szeptembertől

pedig Szombathelyen, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Társadalomföldrajz tanszékén oktatott politikai és gazdasági földrajzot.

Intézményünk és munkatársaink szakmai, illetve tudományos tevékenységéről 2008-ban 70 sajtóhíradás jelent meg különböző zalai, dunántúli, országos, vagy szlovéniai lapokban, folyóiratokban. Többségük a Zalai Hírlap és a Zalaegerszeg hasábjain látott napvilágot, és zömében a kiadványainkkal, rendezvényeinkkel, valamint a Reneszánsz emlékével foglalkoztak. *(Lásd 8. sz. melléklet.)*

Zalaegerszeg, 2009. január 12.

Molnár András
levéltár-igazgató